

er der blevet bevirket dette, at en Godseier ikke kan forbyde en Fæsters Enke at have sin Svigersøn fiddende tilhuse hos sig; det kunde ikke skee for nogle Aar tilbage. Det kunde ligefrem forbydes, at en Fæsters Enkes Svigersøn hjalp hende med Gaardens Drift. Saaledes har Rigsdagen taget sig af denne Sag Tid efter anden, og dette har naturligvis hjulpet til, at denne Opinion, som havde veist sig saa at sige eenstemmig, er bleven brudt; men den er ogsaa bleven brudt af den Grund, at den ikke har kunnet vinde igjennem. — Hvad den foreliggende Sags videre Fremme angaaer, er det min fulde Overbeviisning, at det Formaal, som der her trages efter, er Noget, som Rigsdagen aldrig maa lade gaae ligegyldigt hen. Jeg skal imidlertid villig indrømme, at, første Gang jeg saa Lovforslaget, var jeg tvivlraadig, om den Bet., der var slaet ind paa, var rigtig, om den egentligt vilde føre til Noget. Det maatte strax vække Opmærksomhed, om det kunde antages at kunne blive til endelig Lov, som var bygget paa Overenskomst, hvilket jo er noget Ualmindeligt ved Lovgivningen. Lovgivningsmagten pleier at gjøre, hvad den finder rigtigt, uden at sige: Der er De og De, der skulle samtykke. Vi have nu seet, hvorledes Folkethinget har stillet sig til Sagen, og, saavidt jeg veed, har der ikke der veist sig en eneste Stemme i Anledning af Grundlovens § 82, ikke en eneste! Det er eenstemmig anerkjendt fra Folkethingets Side, at Grundloven er sleet fuldstændig Sjyldest. I Landsthinget have de Stemmer, som hidtil have talt om Sagen, udtalt en modsat Anskuelse. Lad det nu være, hvad det er; min Opfattelse er den, at, dersom Rigsdagen vedtager en Tvangslav, hvorved der indføres Selveiendom, saa er det dermed beviist, at Grundloven er sleet Sjyldest. Rigsdagen er den, der fortolker Grundloven, og ikke det enkelte Medlem. Der er ingen som helst Demstol, man kan appellere til; naar Rigsdagen vedtager en Lov, saa er Sagen dermed særdis. Efter de Udtalelser, vi have hørt, maa det jo antages, at det Lovforslag, der foreligger, ikke vil blive ophøiet til Lov, idet det navnlig vil finde Modstand her i Landsthinget. Ingen er

vist i den Henseende bleven mere stuffet end den ærede Forslagsstiller, og jeg antager, at det vil bringe den ærede Forslagsstiller paa andre Tanker. Jeg tænker, at det skal bidrage til, at han skal sætte sig paa sit gamle Sæde, som han har indtaget for nogle Aar siden og kun sige: saadan og saadan skal det være, og ikke komme og spørge. Det skulde være mærkeligt, om en saadan Modtagelse af en saa moderat Tilfjendbegivelse fra den ærede Forslagsstillers Side ikke skulde bringe ham hen til det Standpunkt, at sige: Nei, at flegge sig frem, hjælper ikke noget. — Jeg skal ikke omtale Lovforslagets enkelte Paragrapher, det vil der maaskee senere blive Leilighed til. Jeg vil kun sige, at, dersom Modstanden mod dette Lovforslag er saa afgjort, som den synes at være, saa vil jeg for mit Vedkommende helst have, at man strax viser Modstanden og forkaster Lovforslaget allerede paa dette Stadium. Det er ikke min Mening, at man skal lade det gaae i Udvalg for at kunne overbevise hinanden, thi det er en saa gammel Sag, at jeg ikke troer, vi trænge til Oplysninger i et Udvalg for at blive overbeviste om, hvorvidt vi ere paa rette eller paa en mindre ret Bet. Det er derfor ikke nødvendigt at nedsætte noget Udvalg, og Rigsdagen har jo ogsaa nok at bestille; desuden kunde det ogsaa være, at Folkethinget kunde finde sig foranlediget til at fremme et andet Lovforslag, der foreligger det, og som er bygget paa et andet Grundlag, for at forsøge sin Lykke med det. Hvis jeg altsaa ikke har opfattet Landsthingets Anskuelse urigtigt, saa skulde jeg ønske, at det strax vilde give sin endelige Mening tilkjende og gjøre kort Proces med Lovforslaget.

Formanden: Det ærede Medlem yttrede, at Rigsdagen er Grundlovens Fortolker. Jeg maa imidlertid gjøre opmærksom paa, at han ved denne Uttring glemte, at der dog foruden Rigsdagen er en anden væsentlig Deeltager i Lovgivningsmagtens Udøvelse, nemlig Hans Majestæt Kongen.

H. Rasmussen: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning.